ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΥΧΑΡΙΣΤΩ ! εἶπε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, ἀναπνέοντας ἐλεύθερα.

— Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα, φίλε μου, τοῦ εἶπε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος. Μήπως συνάντησες κατὰ τύχην στὸ δρόμο σου κάποιο φυγάδα, ἕναν ἄνθρωπο τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ, ποὺ ὀνομάζεται 'Αρνὼ ντὺ Τίλ ;

— Δὲν τὸν ξέρω καθόλου αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο ! ἔσπευσε νὰ φωνάξῃ ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ.

— Δὲν τὸν ξέρεις, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ τὸν συνάντησες πουθενά. Εἶνε τοῦ ἀναστήματός σου καὶ ὅπως βλέπω μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι, σοῦ μοιάζει κάπως.... Μονάχα ποὺ ἐσὺ εἶσαι πιὸ καλοντυμένος. Ὦ ! ἂν μᾶς πέσει στὰ χέρια αὐτὸς ὁ διαβολο-Μαρτέν !

— Μὰ τί σᾶς ἔκανε λοιπόν ; ρώτησε δειλὰ ὁ 'Αρνώ.

— Καὶ τί δὲν μᾶς ἔκανε ! ἀπάντησε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος. Εἶνε ἡ τρίτη φορὰ ποὺ μᾶς ξεφεύγει ! Μὰ ἂν τὸν ξαναπιάσουμε, ἀλλοίμονό του !

— Καὶ τί θὰ τὸν κάνετε ; ρώτησε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ τρομαγμένος.

— Θὰ τὸν κρεμάσουμε ἀμέσως. Νά, βλέπεις αὐτὴ τὴν κρεμάλα, ἐκεῖ δεξιά σου ; Γι' αὐτὸν τὴν ἐστήσαμε. Λοιπόν, ἂν τὸν συναντήσῃς πουθενὰ στὸ δρόμο σου, πάσε τον καὶ φέρε τον ! Θὰ σοῦ χρωστᾶμε μεγάλη εὐγνωμοσύνη. Καὶ τώρα, καλὸ ταξεῖδι...

'Ο 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, κατατρομαγμένος ἀπ' ὅσα εἶχε ἀκούσει, ἔσπευσε ν' ἀπομακρυνθῆ καὶ νὰ χωθῆ στὸ γειτονικὸ δάσος, ποὺ τὸ τύλιγε ὁλόκληρο τὸ νυχτερινὸ σκοτάδι.

Ἔξαφνα, καθὼς προχωροῦσε σ' ἕνα ἄδεντρο μέρος, τοῦ φάνηκε πὼς διέκρινε μιὰ σκιά, ἡ ὁποία, βλέποντάς τον, χώθηκε σὲ μιὰ τάφρο ποὺ ἔκοβε τὸ δρόμο.

— Διάβολε ! εἶπε ὁ 'Αρνώ. Σίγουρα θὰ εἶνε κάποιος κακοῦργος, ποὺ παραμονεύει.

Καὶ στάθηκε, γιατί, γιὰ νὰ προχωρήσῃ, ἔπρεπε νὰ περάσῃ ἀπ' τὴν τάφρο. 'Η καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ ἀπ' τὸν τρόμο του. Καθὼς ἔρριξε πάλι φοβισμένος τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν τάφρο, εἶδε τὸν ἄγνωστο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀνασηκωθεῖ, νὰ κρύβεται πάλι.

— Ἔχει γοῦστο νὰ μὲ φοβᾶται, σκέφτηκε ὁ 'Αρνώ, ὅπως τὸν φοβᾶμαι κι' ἐγώ... Αὐτὸ εἶνε, Φαίνεται, ὅτι τόσο ἐγώ, ὅσο κι' αὐτός, προσπαθοῦμε ν' ἀποφύγουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Μὰ πρέπει νὰ πάρω μιὰ ἀπόφαση. Νὰ προχωρήσω ἢ νὰ γυρίσω πίσω ; Τὸ καλύτερο ποὺ θὰ εἶχα νὰ κάνω, εἶνε, μοῦ φαίνεται, νὰ κεντρίσω τὸ ἄλογό μου καί νὰ περάσω σὰν ἀστραπὴ μπρὸς ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο. Εἶνε πεζὸς καὶ δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μοῦ κάνῃ τίποτε.

Καὶ πραγματοποιῶντας ἀμέσως τὴ σκέψη του, σπηρούνιασε μὲ ὅλη του τὴ δύναμι τὸ ἄλογό του καὶ πηδῶντας τὴν τάφρο, πέρασε καλπάζοντας μπρὸς ἀπ' τὸν ἄγνωστο ποὺ παραμόνευε ἢ ποὺ κρυβόταν.

'Εκεῖνος ὅμως δὲν σάλεψε καθόλου ἀπ' τὴ θέσι του.

Αὐτὸ ἔκανε τὸν 'Αρνὼ ν' ἀνακτήσῃ τὸ θάρρος του, νὰ σταματήσῃ τὸ ἄλογό του καὶ νὰ γυρίσῃ μάλιστα μερικὰ βήματα πίσω, φωτισμένος ἔξαφνα ἀπὸ μιὰ ἰδέα.

'Ο ἄγνωστος καὶ πάλι δὲν ἔκανε οὔτε τὴν παραμικρὴ κίνησι.

Αὐτὸ πειὰ ἔκανε τὸν 'Αρνὼ γενναῖο. Τράβηξε τώρα κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν τάφρο, στὸ μέρος ὅπου βρισκόταν συμμαζεμένος ὁ ἄγνωστος.

Μὰ ἔξαφνα τότε, πρὶν ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ προφτάσει νὰ ξεφωνίσῃ: «Χριστέ μου !», ὁ ἄγνωστος ἀναπήδησε κι' ἁρπάζοντάς τον ἀπ' τὸ πόδι, τὸν ἔρριξε κάτω ἀπὸ τ' ἄλογό του. Ἔπεσε κατόπιν ἐπάνω του κι' ἐνῶ μὲ τὸ χέρι του τὸν ἔπανε ἀπ' τὸ λαιμό, τὸν πατοῦσε μὲ τὸ πόδι του ἐπάνω στὸ στῆθος.

Ὅλ' αὐτὰ δὲν βάσταξαν οὔτε δέκα δευτερόλεπτα.

— Ποιὸς εἶσαι ; Τί θέλεις ; ρώτησε ὁ νικητής, ποὺ εἶχε πειὰ τὸν ἐχθρό του στὴ διάθεσί του.

— 'Αφῆστε με ! Ἔλεος ! τραύλισε μὲ φωνὴ πνιγμένη ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ. Εἶμαι Γάλλος, μὰ ἔχω διαβατήριο τοῦ κυβερνήτου τοῦ Καλαί, λόρδου Βέντγουορθ.

— Ἂν εἶσαι Γάλλος, ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος, καὶ πράγματι ἀπ' τὴν προφορά σου φαίνεσαι γιὰ Γάλλος, δὲν ἔχω καμμιὰ ἀνάγκη νὰ δῶ τὰ χαρτιά σου. Μὰ γιατὶ μὲ πλησίασες τόσο περίεργα ;

— Νόμισα πὼς εἶδα ἕναν ἄνθρωπο στὴν τάφρο, ἀπάντησε ὁ 'Αρνὼ —νοιώθοντας τὸ σφίξιμο τοῦ ἀντιπάλου του νὰ ξαλαφρώνῃ λίγο— καὶ προχώρησα γιὰ νὰ δῶ μήπως ἦταν πληγωμένος καὶ εἶχε ἀνάγκη βοηθείας.

— 'Η πρόθεσίς σου ἦταν καλή, εἶπε ὁ ἄγνωστος, τραβῶντας ὁλότελα τὸ χέρι του ἀπ' τὸ λαιμό του καὶ βγάζοντας τὸ πόδι του ἀπ' τὸ στῆθος του. 'Εμπρός, σύντροφε, σήκω ! Σοῦ ἔκανα πολὺ ἄσχημη ὑποδοχή, μὰ συχώρεσέ με. Εἶσαι συμπατριώτης μου καὶ μοῦ φαίνεται πὼς μποροῦμε νὰ συνεννοηθοῦμε. Ἔλα, πές μου τ' ὄνομά σου. 'Εγὼ ὀνομάζομαι Μαρτὲν Γκέρ....

'Ο 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ, ἀκούγοντας τὸ ὄνομα αὐτό, τὰ ἔχασε. Βρισκόταν μπροστὰ στὸ σωσία του, στὸν ἄνθρωπο ποὺ τοῦ εἶχε κλέψει τ' ὄνομα, τὴν προσωπικότητα καὶ τὴ θέσι του κοντὰ στὸ Γαβριήλ. Γι' αὐτὸ μὲ δυσκολία κατώρθωσε νὰ τραυλίσῃ :

— 'Εγώ... 'Εγώ... ὀνομάζομαι Μπερτράν.

Εὐτυχῶς γιὰ τὸν 'Αρνώ, τὸ σκοτάδι ἦταν βαθύτατο κι' ἔτσι ὁ ἀληθινὸς Μαρτὲν Γκὲρ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπό του.

— Ἔ, λοιπόν, σύντροφε, εἶπε ὁ Μαρτέν, εἶμαι ἕνας αἰχμάλωτος ποὺ ξέφυγα σήμερα ἀπ' τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας, γιὰ δεύτερη φορὰ ἢ γιὰ τρίτη, καθὼς λένε αὐτοί. Μὲ κυνηγᾶνε παντοῦ κι' ἂν μὲ πιάσουν θὰ μὲ κρεμάσουν. Ὅλη τὴ νύχτα περιπλανιέμαι μέσα σ' αὐτὸ τὸ δάσος καὶ κοντεύω πειὰ νὰ πέσω κάτω ἀπ' τὴν ἀδυναμία.

Οἱ 'Ισπανοὶ ὡδήγησαν τὸν Μαρτὲν Γκὲρ στὸ διοικητή τους.

— Μπᾶ ! ἔκανε ὁ 'Αρνώ. 'Απεναντίας, μοῦ φανήκατε πρὸ ὀλίγου πολὺ δυνατός.

— Ἄ ! ναί ! εἶπε ὁ Μαρτέν. 'Ο φόβος μου μοῦ ἔδωσε δυνάμεις. Μὰ συχώρεσέ με γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σοῦ ἔκανα. 'Ο Θεὸς σ' ἔστειλε σ' ἐμένα. 'Αφοῦ εἶσαι συμπατριώτης μου καὶ θὰ μὲ βοηθήσῃς βέβαια νὰ μὴν ξαναπέσω στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας.

— Βέβαια, βέβαια... ἔκανε ὁ 'Αρνώ, ὁ ὁποῖος μέσα του σκεφτόταν ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο.

— Μπορεῖς νὰ κάνῃς πολλὰ γιὰ μένα, ἐξακολούθησε ὁ ἀγαθὸς Μαρτέν. Ξέρεις καλὰ τὰ περίχωρα ;

— Εἶμαι ἀπ' τὸ 'Ωδραὶ ποὺ ἀπέχει μισὴ λεύγα ἀπ' ἐδῶ, ἀπάντησε ὁ 'Αρνώ.

— Καὶ ποῦ πᾶς τώρα ; ρώτησε ὁ Μαρτέν.

— Ξαναγύριζα στὸ χωριό μου, ἀπάντησε ὁ πονηρὸς 'Αρνώ, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ δισταγμοῦ.

— 'Απὸ κεῖ λοιπὸν εἶνε τὸ 'Ωδραί ; ρώτησε ὁ Μαρτέν, δείχνοντας πρὸς τὸ μέρος ποὺ βρισκόταν τὸ Νουαγιόν.

— 'Απὸ κεῖ ἀκριβῶς, ἀπάντησε ὁ 'Αρνώ. Εἶνε τὸ πρῶτο χωριό, μετὰ τὸ Νουαγιόν, στὸ δρόμο τοῦ Παρισιοῦ.

— Στὸ δρόμο τοῦ Παρισιοῦ ! φώναξε ὁ 'Αρνώ. Πῶς χάνεται κανεὶς μέσα σ' αὐτὰ τὰ δάση. 'Εγὼ νόμιζα πὼς εἶχα γυρίσει τὴ ράχη μου πρὸς τὸ Νουαγιὸν κι' ὅτι τραβοῦσα γιὰ τὸ Παρίσι, ἐνῶ ἀντιθέτως ἀπομακρυνόμουν ἀπ' αὐτό. Τὰ μέρη αὐτά, βλέπεις, μοῦ εἶν' ἐντελῶς ἄγνωστα... Πρέπει λοιπὸν νὰ τραβήξω ἀπ' τὸ δρόμο ποὺ ἦρθες ἐσὺ γιὰ νὰ μὴν πέσω στὸ στόμα τοῦ λύκου...

— 'Ακριβῶς, ἀπάντησε ὁ 'Αρνώ... Θὰ σὲ συνοδεύσω μάλιστα, ἂν θέλεις.

— Μὲ ρωτᾶς ἂν θέλω... Μόνο ποὺ ἔχω μιὰ πεῖνα διαβολεμένη... Δὲν ἔχεις τίποτε ἐπάνω σου, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃς νὰ φάω ;

— 'Αλλοίμονο, ὄχι !... Δὲν ἔχω οὔτε ψίχουλο στὸ δισσάκι μου... Μά, ἂν θέλεις νὰ πῆς λίγο, ἔχω τὸ παγοῦρι μου γεμάτο κρασί.

— Ναί, λίγο κρασὶ θὰ μ' ἐμψυχώσῃ...

— Πάρε λοιπὸν καὶ πιέ, καλέ μου ἄνθρωπε, εἶπε ὁ 'Αρνώ, δίνοντάς του τὸ παγοῦρι του.

'Αμέσως ὁ Μαρτὲν ἄρχισε νὰ πίνῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ κρασί, ποὺ ἦταν τόσο προδοτικὸ ὅσο κι' ἐκεῖνος ποὺ τοῦ τὸ προσέφερε καὶ τοῦ ὁποίου

οἱ ἀχνοὶ δὲν ἄργησαν νὰ θολώσουν τὸ κεφάλι του.

— Καλὸ κρασί, μὰ τὴν πίστι μου! εἶπε...

— Μοῦ εἴπες πρὶν πὼς εἶσαι κουρασμένος, τοῦ εἶπε τότε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ. "Ας καθήσουμε λίγο ἐδῶ στὴ χλόη νὰ ξεκουραστῆς, νὰ παῖς μὲ τὴν ἡσυχία σου καὶ νὰ κουβεντιάσουμε μὲ τὴν ἡσυχία μας. 'Αλήθεια, ἀπὸ ποιὸ μέρος εἶσαι;

— 'Εγώ, ἀπάντησε ὁ Μαρτέν, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ πίνη, εἶμαι ἀπὸ τὸ 'Αρτίγκ.

— 'Ωραῖο μέρος... ἔκανε ὁ 'Αρνώ. Κι' ἔχεις ἐκεῖ οἰκογένεια;

— Οἰκογένεια καὶ γυναῖκα, ἀγαπητέ φίλε, ἀπάντησε ὁ Μαρτέν, ὁ ὁποῖος, χάρις στὸ κρασὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται πολὺ διαχυτικός.

Καὶ παραξενεύμενος ἀπ' τὸν 'Αρνώ, ἄρχισε νὰ τοῦ διηγεῖται ὅλη του τὴν ἱστορία μέχρι τῶν ἐλαχίστων της λεπτομερειῶν: Τὴ νεότητά του, τὸν ἔρωτά του καὶ τὸ γάμο του. Τοῦ εἶπε ἀκόμα πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν διαχυτική, ἀλλὰ εἶχε τὸ μεγάλο ἐλάττωμα νὰ ἔχη κάπως μακρὺ καὶ βαρὺ χέρι.

Ἕνας μπάτσος τῆς συζύγου δὲν ἀτιμάζει βέβαια τὸ σύζυγο, μά, ὅταν αὐτὸ γίνεται κάθε μέρα, τὸ πρᾶγμα καταντάει ὀχληρό. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο μάλιστα ὁ Μαρτὲν Γκὲρ εἶχε ἀφήσει τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ χωριό του κι' ἔγινε στρατιώτης. 'Ωστόσο ἀγαποῦσε τὴ σύζυγό του Βερτράνδη καὶ εἶχε πάντα στὸ δάχτυλό του ἀκόμα τὸ δαχτυλίδι τοῦ γάμου τους καθὼς καὶ τὶς ἐπιστολές της πάνω ἀπ' τὴν καρδιά του.

Καθὼς τὰ ἔλεγε ὅλ' αὐτά, ὁ φτωχὸς Μαρτὲν Γκὲρ ἔκλαιγε. Τὸ κρασὶ τὸν εἶχε χτυπήσει στὸ κεφάλι. Θέλησε κατόπιν νὰ διηγηθῆ πῶς εἶχε μπεῖ στὴν ὑπηρεσία τοῦ ὑποκόμητος ντ' Ἐξμὲς καὶ πῶς ἕνας σωσίας του τὸν κατεδίωκε σὰν διάβολος. Μὰ αὐτὸ τὸ μέρος τῆς ἱστορίας του φαινόταν νὰ μὴ ἐνδιαφέρη καθόλου τὸν 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, ὁ ὁποῖος ἔφερνε πάντα τὴν κουβέντια στὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Μαρτὲν καὶ τὸν ρωτοῦσε γιὰ τοὺς συγγενεῖς του, γιὰ τοὺς φίλους του, γιὰ τὶς χάρες καὶ τὰ ἐλαττώματα τῆς Βερτράνδης.

Μέσα σὲ διάστημα λιγώτερο τῶν δύο ὡρῶν, ὁ ὕπουλος 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, μὲ τὶς ἐπιτήδειες ἐρωτήσεις του, εἶχε μάθει κάθε λεπτομέρεια τῆς ζωῆς τοῦ φτωχοῦ Μαρτὲν Γκὲρ.

Τέλος ὁ Μαρτὲν Γκὲρ, μὲ τὸ κεφάλι του φλογισμένο, θέλησε νὰ σηκωθῆ, μὰ τρέκλισε καὶ ξανάπεσε κάτω βαρύς.

— Ἔ! Ἔ! τί ἔπαθες, σύντροφε, ρώτησε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, ξεσπάζοντας σὲ δυνατὰ γέλια. Δός μου τὸ χέρι σου.

Καὶ ἀφοῦ τὸν βοήθησε νὰ σηκωθῆ, ἄρχισε νὰ τὸν τραβάη πίσω του, ἐνῶ ὁ Μαρτὲν Γκὲρ τραγουδοῦσε κι' ἔλεγε διάφορες ἀσυναρτησίες.

Περπάτησαν ἔτσι ὥς μισὴ ὥρα, ὅταν ἔξαφνα ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ στάθηκε.

— 'Αρκετὰ σὲ συνώδευσα, εἶπε. 'Εξ ἄλλου δὲν μὲ χρειάζεσαι πειά. Βλέπεις αὐτὴν ἐκεῖ τὴν πύλη; Εἶνε ἡ πύλη τοῦ 'Ωδραί. Χτύπα την κι' ἀμέσως ὁ σκοπὸς θὰ σοῦ ἀνοίξη. Θὰ τοῦ πῆς πὼς σὲ στέλνω ἐγὼ καὶ τότε αὐτὸς θὰ σοῦ δείξη τὸ σπίτι μου, ὅπου ὁ ἀδελφός μου θὰ σὲ ὑποδεχτῆ καὶ θὰ σὲ φιλοξενήση μ' ὅλη του τὴν καρδιά. Λοιπόν, γειά σου, σύντροφε...

— Γειά σου κι' εὐχαριστῶ πολύ, φίλε μου. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὸ καλὸ ποὺ μοῦκανες. 'Εγὼ εἶμαι φτωχὸς καὶ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ ξεπληρώσω. Μὰ ἔννοια σου, ὁ Θεὸς ποὺ εἶνε δίκαιος, θὰ σὲ κρίνη ὅπως ἀξίζει. Χαῖρε, φίλε...

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ μεθυσμένου, ἔκαναν τὸν 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, ὁ ὁποῖος ὡστόσο δὲν ἦταν καθόλου προληπτικός, ν' ἀνατριχιάση. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα θέλησε νὰ φωνάξη πίσω τὸν Μαρτὲν Γκὲρ γιὰ νὰ τὸν σώση. Μὰ ἦταν ἀργὰ πειά, γιατὶ ἐκεῖνος χτυποῦσε κιόλας τὴν πύλη, ὄχι τοῦ 'Ωδραί, ἀλλὰ τοῦ Νουαγιόν.

— 'Ο δυστυχισμένος! Χτυπάει τὸν τάφο του! ψιθύρισε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ.

'Εντωμεταξὺ ὁ Μαρτὲν Γκὲρ ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπάη τὴν πύλη καὶ νὰ ξεφωνίζη:

— Ἔ, φύλακα! Ἔ, Κέρβερε! θὰ μ' ἀνοίξης καμμιὰ φορά, τεμπέλη;

— Ποιὸς εἶσαι σύ; ρώτησε ὁ σκοπὸς ἀπὸ μέσα. Δὲν ἀνοίγουμε τέτοια ὥρα! Ποιὸς εἶσαι σὺ ποὺ κάνεις τόση φασαρία;

— Ποιὸς εἶμαι, τεμπέλη; Εἶμαι ὁ Μαρτὲν Γκὲρ ἤ, ἂν θέλεις κι' ἄλλο ὄνομα, ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ.

— 'Ο 'Αρνὼ ντὺ Τίλ; Εἶσαι ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ; ρώτησε ὁ σκοπός.

— Ναί, ἀφοῦ τὸ θέλεις, διάβολε! ἀπάντησε ὁ Μαρτὲν Γκὲρ, χτυπῶντας τὴν πόρτα μὲ γροθιὲς καὶ μὲ κλωτσιές,

Φασαρία ἀκούστηκε τότε μέσ' ἀπ' τὴν πόρτα στρατιωτῶν ποὺ ἄρπαζαν τὰ ὅπλα τους. Ἔπειτα ἡ πύλη ἄνοιξε κι' ἕνα φανάρι φώτισε τὸ πρόσωπο τοῦ Μαρτὲν Γκὲρ, ὁ ὁποῖος ἄκουσε τοὺς στρατιῶτες ποὺ φώναζαν:

— Ναί, εἶν' αὐτός! Αὐτὸς εἶνε!

Τότε μόνο ὁ Μαρτὲν Γκὲρ κατάλαβε σὲ ποιῶν τὰ χέρια εἶχε πέσει καὶ μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας τοῦ ξέφυγε, ἡ ὁποία ἀντήχησε στ' αὐτιὰ τοῦ 'Αρνὼ ντὺ Τίλ, ποὺ βρισκόταν κριμμένος ἐκεῖ κοντά, σὰν μιὰ τρομερὴ κατάρα.

Κραυγές, χτυπήματα, θόρυβος ἐπακολούθησαν κι' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ ὁ 'Αρνὼ κατάλαβε πὼς ὁ Μαρτὲν Γκὲρ, βλέποντας πὼς ἦταν χαμένος, πάλευε ἀπεγνωσμένα. Μά, ἀλλοίμονο! ἦταν ἕνας ἄοπλος καὶ εἶχε νὰ κάνη μὲ ἐκοσι ὡπλισμένους.

Πράγματι, οἱ 'Ισπανοὶ κατώρθωσαν ν' ἀλυσσοδέσουν τὸν Μαρτὲν Γκὲρ. 'Αμέσως τὸν ὡδήγησαν στὸ σπίτι τοῦ διοικητοῦ, ὁ ὁποῖος διέταξε νὰ τὸν κρεμάσουν πρὶν ἀπ' τὰ χαράματα.

Ὅταν οἱ στρατιῶτες μετέφεραν τὸν Μαρτὲν κι' ἔπαψε κάθε φασαρία, ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ βυθίστηκε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα σὲ σκέψεις. Κατόπιν σηκώθηκε, προχώρησε καμμιὰ τρακοσαριὰ βήματα μέσ' στὸ δάσος, ἔδεσε τ' ἄλογό του σ' ἕνα δέντρο, ἔστρωσε κατὰ γῆς τὸ κάλυμμα τοῦ ἀλόγου, τυλίχτηκε στὸ μανδύα του, ξάπλωσε καὶ κοιμήθηκε ἐπὶ ἕξη ὧρες τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου.

'Ωστόσο, ὅταν ξύπνησε, δὲν εἶχε φέξει ἀκόμα καὶ ὅπως ἔκρινε ἀπ' τὴ θέσι τῶν ἄστρων, ἡ ὥρα ἦταν τέσσερες. Σηκώθηκε, τινάχτηκε καὶ χωρὶς νὰ λύση τὸ ἄλογό του, προχώρησε μὲ χίλιες προφυλάξεις ὥς τὸ δημόσιο δρόμο.

Κύτταξε τότε πρὸς τὸ μέρος τῆς κρεμάλας, ποὺ οἱ 'Ισπανοὶ στρατιῶτες τοῦ εἶχαν δείξει τὸ προηγούμενο βράδυ κι' εἶδε νὰ ταλαντεύεται ἀργὰ σ' αὐτὴ τὸ σῶμα τοῦ Μαρτὲν Γκὲρ.

Ἕνα φριχτὸ χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη του κι' ἀμέσως πλησίασε τὸ πῶμα. Μὰ ὁ κρεμασμένος βρισκόταν πολὺ ψηλά. Τότε ὁ 'Αρνὼ ντὺ Τὶλ σκαρφάλωσε στὸ στύλο τῆς κρεμάλας κι' ὅταν ἔφτασε ἀρκετὰ ψηλά, ἔκοψε τὸ σχοινὶ μὲ τὸ σπαθί του.

'Αμέσως τὸ πῶμα ἔπεσε κάτω.

'Ο 'Αρνὼ ξανακατέβηκε, ἔβγαλε ἀπ' τὸ δάχτυλο τοῦ πεθαμένου τὸ δαχτυλίδι τοῦ γάμου του, τὸν ἔψαξε, πῆρε καὶ τὰ χαρτιά του κι' ἀπομακρύνθηκε χωρὶς νὰ γυρίση νὰ ρίξη ἕνα βλέμμα στὸν ἄνθρωπο, τὸν ὁποῖο τόσο εἶχε βασανίσει στὴ ζωή του καὶ τὸν ὁποῖο εἶχε κλέψει καὶ στὸ θάνατό του.

Ξαναβρῆκε τὸ ἄλογο κι' ἀφοῦ τὸ καβάλλησε, τράβηξε καλπάζοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ 'Ωναί. Ἦταν τόσο εὐχαριστημένος ὁ ἄθλιος! 'Ο Μαρτὲν Γκὲρ δὲν τοῦ προξενοῦσε πειὰ κανένα φόβο.

Ἔπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα, καθὼς μιὰ λάμψη ἀσθενικὴ ἄρχισε νὰ σκάζη στὴν ἀνατολή, ἕνας ξυλοκόπος, περνῶντας ἀπ' τὸ δημόσιο δρόμο, εἶδε τὸ σχοινὶ τῆς κρεμάλας κομμένο καὶ τὸν κρεμασμένο νὰ κοίτεται κατὰ γῆς. Πλησίασε μὲ φόβο καὶ μὲ περιέργεια τὸν νεκρό, τοῦ ὁποίου τὰ ροῦχα βρισκόντουσαν σὲ μεγάλη ἀταξία κι' ἀναρωτήθηκε ἂν τὸ σχοινὶ εἶχε κοπεῖ ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός του ἢ μήπως τὸ εἶχε κόψει κάποιος φίλος του, πολὺ ἀργὰ χωρὶς ἄλλο. Τὸν ἄγγιξε μάλιστα γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν ἦταν πραγματικὰ νεκρός.

Μὰ τότε, πρὸς μεγάλο του τρόμο, ὁ κρεμασμένος κούνησε τὰ χέρια του καὶ τὸ κεφάλι του κι' ἀνασηκώθηκε στὰ γόνατά του. 'Αμέσως ὁ ξυλοκόπος, πανικόβλητος, τὸ ἔβαλε στὰ πόδια πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους, κάνοντας τὸ σταυρό του κι' ἐπικαλούμενος τὸν Θεὸ καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους.

□ □ □ □ ΞΕΝΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ □ □ □ □

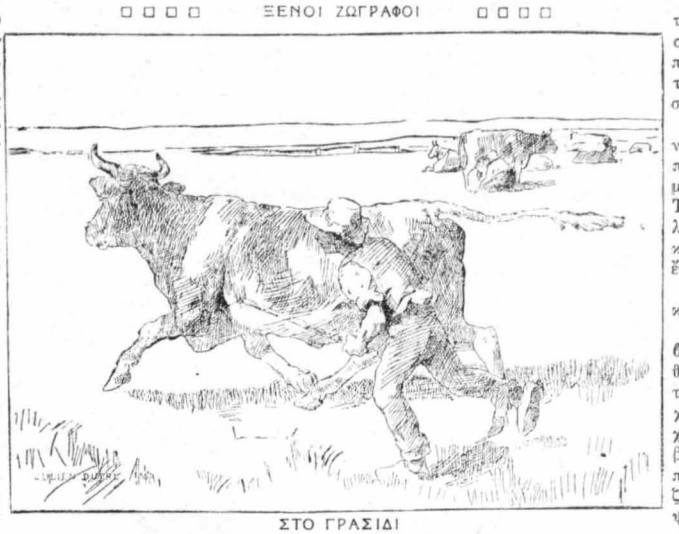

ΣΤΟ ΓΡΑΣΙΔΙ

(Τοῦ 'Ιουλιανοῦ Ντυπρέ).

III

ΤΑ ΒΟΥΚΟΛΙΚΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΡΝΩ ΝΤΥ ΤΙΛ

Μόλις ὁ κοντόσταυλος Μονμορανσύ, ἀφοῦ πλήρωσε βασιλικὰ λύτρα, ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερία του, ξαναγύρισε στὸ Παρίσι καὶ παρουσιάστηκε στὸ βασιλέα. Μὰ ὁ 'Ερῶικος Β' τὸν δέχτηκε μὲ ψυχρότητα καὶ αὐστηρότητα κι' ἐπαίνεσε μετροστά του τὸν δοῦκα ντὲ Γκίζ, ὁ ὁποῖος εἶχε σώσει κάτως τὴν κατάστασι.

'Ο κοντόσταυλος, χλωμιάζοντας ἀπὸ ὀργὴ καὶ ζήλεια, ἔλπιζε ὅτι θὰ εὕρισκε κοντὰ στὴν 'Αρτέμιδα τοῦ Πουατιὲ τοὐλάχιστον κάποια παρηγοριά. Μὰ κι' ἡ εὐνοουμένη τοῦ φέρθηκε μὲ τὴν ἴδια ψυχρότητα.

Ἔτσι, ὁ Μονμορανσὺ ξαναγύρισε στὸ μέγαρό του μὲ τὸν θάνατο στὴν καρδιά. Μπαίνοντας στὸ δωμάτιό του, πέταξε κάτω τὸ καπέλλο του καὶ φώναξε:

('Ακολουθεῖ)